

IPARTERV

1949-1991

*A jelen előadás kifejezetten az **Ipari Épülettervező Vállalat azaz az IPARTERV** (és elődszervezetei) tevékenységével foglalkozik. Nem célja, nem feladata a vállalat 1991-ban többlépcsős privatizációs folyamat során magánkézbe került utódszervezetének, a ma is működő IPARTERV ZRt.-nek tevékenységét ismertetni.*

*Ez az előadás nem jöhetett volna létre a tervezett „A nagy IPARTERV Könyvhöz” készült kutatások nélkül, melyeket kollégáim: **Haba Péter, Dr. Simon Mariann, Masznyik Csaba** végeztek. Fontos adalékokat kaptam **Vámos Dominikától**. Felhasználtam **Winkler Barnabástól és Hajmási Pétertől** kapott dokumentumokat és persze saját emlékeimet*

*Köszönet illeti az IPARTERV Zrt korábbi tulajdonosait, ezen belül is **Borostyánkői Mátyás DLA** elnök-vezérigazgató urat, akiknek nagylelkű adománya a **(Modern) (Ipari) Építészetért Alapítványnál** a jövőben **IPARTERV Archívum** címen és keretben szolgálja, biztosítja a dokumentumok megőrzését, az események rögzítését és az IPARTERV 40 évével kapcsolatos kutatásokat. A fényképek döntő része az egy része IPARTERV Archívum fotótárából származik, egyes képek az az internetről, a birtokomban lévő különféle kiadványokból származnak.*

IPARTERV

1.

Az IPARTERV működésének több mint 40 éve megkerülhetetlen része a magyarországi építés, építészet történetének.

Az IPARTERV tevékenysége:

42 évig tartott (1949 -1991 között)

Az elkészült munkákat egy több mint 6.000 tételes törzsszámlista regisztrálja, melyben tételenként akár száznál is több különféle műszaki-tervezési munka is rejtőzik

A megtervezett épületek száma: közel 20.000, *1974-ben: 11.000*

A tervezett létesítmények volumene: közel 80 millió m³, *1974-ben: 55 millió m³*

IPARTERV tervei alapján megvalósult épületek, létesítmények mindmáig fővárosunk, a magyar városok, falvak, ipartelepek meghatározó elemei.

2.

Az IPARTERV működésének több mint 40 éve megkerülhetetlen része a magyarországi építész- és mérnökszakma történetének.

Az IPARTERV szellemi potenciál, agytröszt (volt)

A dolgozói létszám átlagosan 800 fő, de például 1953-ban 1300!

Mindez ~ 32.000 emberév munka!

3.

Az IPARTERV tevékenységének minősége vonatkozási pont, hivatkozási alap.

A józan, racionális szemlélet, mely a vállalat működését jellemezte generációkon át, minden változás, átalakulás ellenére, máig hat. (?)(!)

Az IPARTERV működése három jól elkülöníthető szakaszra-korszakra tagolható

Mindezek természetesen a kor politikai gazdasági viszonyaihoz köthetők, melyek azután az építészeti-mérnöki munkában is tetten érhetők. Ezeken belül is számtalan mozzanat, változás is regisztrálható. Természetesen a tevékenység jellegéből következően átfedések is mutatkoznak.

Az I. korszak a megalakulástól 1949-1956 (-1960)

A II. korszak 1956-1968 (-1973)

A III. korszak 1968-1991, vállalat megszűntéig tartott

Az I. korszak: a megalakulástól 1949-1956 (-1960)

Az **IPARTERV**-et a Minisztertanács 1948 december 5. keltű határozatával hozták létre (akkor Ipari Épülettervező Intézet, **ITI** néven)

Az előzmény a 1947 augusztus 1.-én megkezdett első hároméves tervhez köthető: melynek célja az újjáépítés, az intenzív, sőt erőltetett iparosítás

fő célkitűzése, hogy az (nehéz) ipari termelés 27%-al lépje túl az 1938-as szintet)
a cél az iparosítás, a háborús jóvátétel teljesítése, de a hidegháború légkörében a háborús készülődés, fegyverkezés

Államosítások 1946, -47, -48 (100 fő feletti létszámú vállalkozások)

MDP megalakulása: az MKP és az SZDP egyesülése (1948.06.12.)

Az I. korszak: a megalakulástól 1949-1956 (-1960)

Elődszervezetek:

Országos Építőipari Tudományos Intézet
Építéstudományi Központ (1947 december, Perényi Imre)

ÉTI, Állami Építéstudományi és Tervező Intézet (1948 május)
1948-ben ebből alakulnak majd az állami tervezőirodák, ennek részlege az:

ÉTI II. Ipari Építési Osztálya, amely alapja az 1949 januárjában létrejött az **ITI, Ipari Épülettervező Intézet**-nek (igazgató: Rudnai Sándor), majd

NÉTI Nehézipari Tervező Iroda (1949 nov. Major Sándor) és

KITI Könnyűipari Tervező Iroda (1949 nov. Székely-Kovács Ferenc és Lévai Andor)

Az I. korszak: a megalakulástól 1949-1956 (-1960)

1950-ben induló első ötéves terv tovább feszítette a beruházásokat:

ezek **44,1%**-iparra, főként a bányászati, kohászati, elektromos energia-, építőanyag-, vegyi- és gépipari ágazatok jutott

13,8% mezőgazdaság

12,8% közlekedés

1,8% könnyűipar

1,6 % élelmiszeripar

De 1951-ben a tervszámokat még tovább emelték!

1953 (március 5.) Sztálin halála: fordulat

Nagy Imre kormány (1953 július 4.): a nagyberuházások leállítása, átalakítása helyette a lakásépítés (látványos szocialista realista eredmények!) és mezőgazdasági építkezések elindítása,

Régiófejlesztés:

Budapest, Győr, Miskolc, Salgótarján mellett: „Borsodi kooperáció”, „Inotai kooperáció”

Pécs-Mohács > Dunapentele, Sztálinváros, Dunaújváros

Az I. korszak: a megalakulástól 1949-1956 (-1960)

Újabb szervezeti átalakítások:

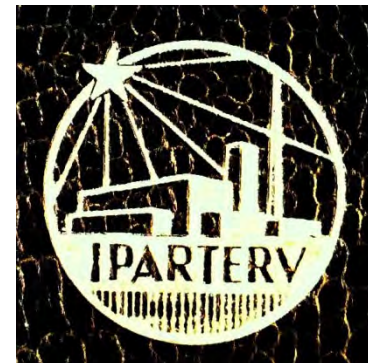
1951-ben a KITI megszűnik (beolvad) és a NÉTI-ből megalakul az **IPARTERV** (igazgató: Lux László, 1951-től főmérnök Szendrői Jenő)

Vertikális rendszerű komplex irodák, bennük építész, statikus, gépész stb. osztályok

1950-53 között további átalakítások...

beolvad a korábban önálló **MEZŐTERV** (igazgató: Tabéry Iván) > II. Iroda

1954-től **Ipari és Mezőgazdasági Épülettervező Vállalat** néven működik
(ld. Ipartanszék 1950.)

IPARTERV

Székház

Budapest, V. Deák Ferenc u. 10.

Bécsi u. - Deák Ferenc u. sarok

(eredeti: Léderer Gusztáv építész 1912,
átépítés: Vince Pál építész 1950)

Az I. korszak: a megalakulástól 1949-1956 (-1960)

Az átalakulások után végül egy viszonylag stabil szerkezet jön létre:

1. számú Bánya- és Kohóipari Tervező Iroda (vezető: Miskolczi László)
2. számú Gép- és Vegyipari Tervező Iroda (vezető: Dr. Szendrői Jenő 1951-ig)
3. számú Általános Ipari Épülettervező Iroda (vezető: Fenyves István)
4. számú Könnyű- és Műszeripari Épülettervező Iroda (vezető: Málík József)
5. számú Ipari Területrendezési Iroda (vezető: Képes Endre)
6. számú Előregyártott Ipari Épülettervező Iroda (1951-től, vezető: Mátrai Gyula)
7. számú Mezőgazdasági Épülettervező Iroda (1954-től)
8. számú Mezőgazdasági Ipari Tervező Iroda (1954-től)

Valóban látványos eredmények, óriási létesítmények
Nagyelemes helyszíni előregyártás, műszaki kutatások
Számos kis és nagyobb mezőgazdasági létesítmény
Számos üzemi lakótelep és szociális létesítmény (kultúrházak)

Szocialista realista stílus (?)(!)

Az I. korszak: a megalakulástól 1949-1956 (-1960)

Nem csak tervezés, hanem jelentős tudományos, műszaki információs és „HR” tevékenység

**Ipari Építészeti Szemle 29 füzete (1951 és 1982 között)
Műszaki segédletek több mint 700 kiadványa**

Mesteriskola

1953-57, id. Janáky István,
1957-60, 1970-2000 Szendrői Jenő

I. 1953-55, II. 1955-58, III. 1958-60, IPARTERV-es hallgatói:

Arnóth Lajos, Bajnay László, Böhönyei János, Böjthe Tamás, Callmayer Ferenc,
Csaba László. Cs. Juhász Sára, Csics Miklós, Farkas Ipoly, Földesi Lajos,
Gulyás Zoltán, Mináry Olga, Molnár Péter, Polonyi Károly, Rimanóczi Jenő,
Schultéty János, Südi Ernő, Szekeres József, Virág Csaba

Dr. Szendrői Jenő (Makó1913 - Budapest 2000)

Budapest Királyi József Nádor Műegyetem, majd Technische Hochschule Bécs,
Nyíri László, Wanner János, Möller Károly irodáiban, majd Mátrai Gyula mellett

Az IPARTERV igazgatója 1954-1957, főmérnöke 1957-1971 között

Számos ipari- és középület statikusa, építésze

Anyag és Árhivatal

Budapest, Fő utca 66-68. (statikusként id. Janáky István építész mellett) 1942.
Rendelőintézet.

Budapest, XI. Fehérvári út 12. (Lévai Andorral) 1949.

Honvédelmi Minisztérium. I. épület. (ma: Nemzetvédelmi Hivatal)

Budapest, V. Falk Miksa (Honvéd) utca 9-11. Hegedüs Bélával. 1949.

Honvédelmi Minisztérium

Budapest, V. Balaton utca 7-11. (Lauber Lászlóval) 1949-1950.

Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, volt: Agrártudományi Egyetem.

Budapest, XI. Ménesi út 44-48. (Lauber Lászlóval) 1949-1950.

Vas és Fémipari Kutató Intézet.

Budapest, XI. Fehérvári út 130. (Lauber Lászlóval) 1949-1950.

Dunai Vasmű bejárati és igazgatási épülete.

Dunaújváros (volt: Sztálinváros), Vasmű-tér 1-3. (Lauber Lászlóval) 1950-1951

Inotai Alumíniumkohó. (Lauber Lászlóval és Mátrai Gyulával) 1952.

Pasaréti Vasas teniszcsarnok.

Budapest, II. Pasaréti út 11-13. (Menyhárd Istvánnal) 1957.

Beloianisz Híradástechnikai Gépgyár

Budapest, XI. Fehérvári út 68. (Arnóth Lajossal) 1962.

Nyíregyházi Konzervgyár. 1964. (Földesi Lajossal)

Mesteriskola vezetője 1957-1960, 1970-2000

Ipari és Mezőgazdasági Épülettervezés Tanszék vezetője (1971-1978)

**Az I. korszak
1949-1956 (-1960)**

Az I. korszak: a megalakulástól 1949-1956 (-1960)

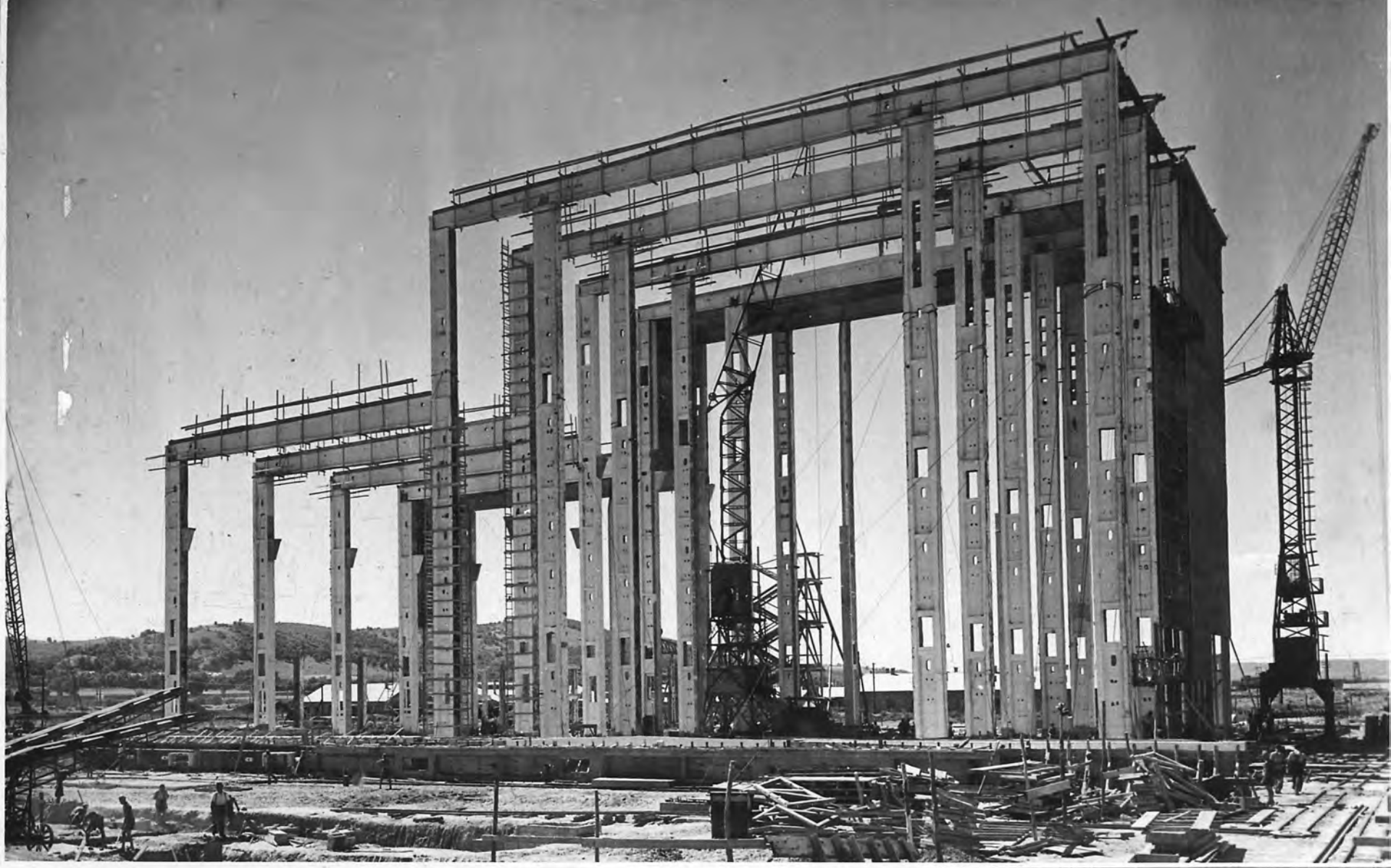
Jól példázza a kort és benne a folyamatos innovációt az IPARTERV jelentős fejlesztésével: a nagyelemes helyszíni előregyártással

A nagy erőművek építése:

INOTA	120 MW	1950-54
BERENTE	200 MW	1951-57
TISZAPALKONYA	200 MW	1952-59
PÉCSÚJHELY	215 MW	1955-66

Inotai Hőerőmű, építés közben, 1950, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Berentei Hőerőmű építése, kazánház és turbinacsarnok, 1953, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Berentei Hőerőmű, építése, 1953, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

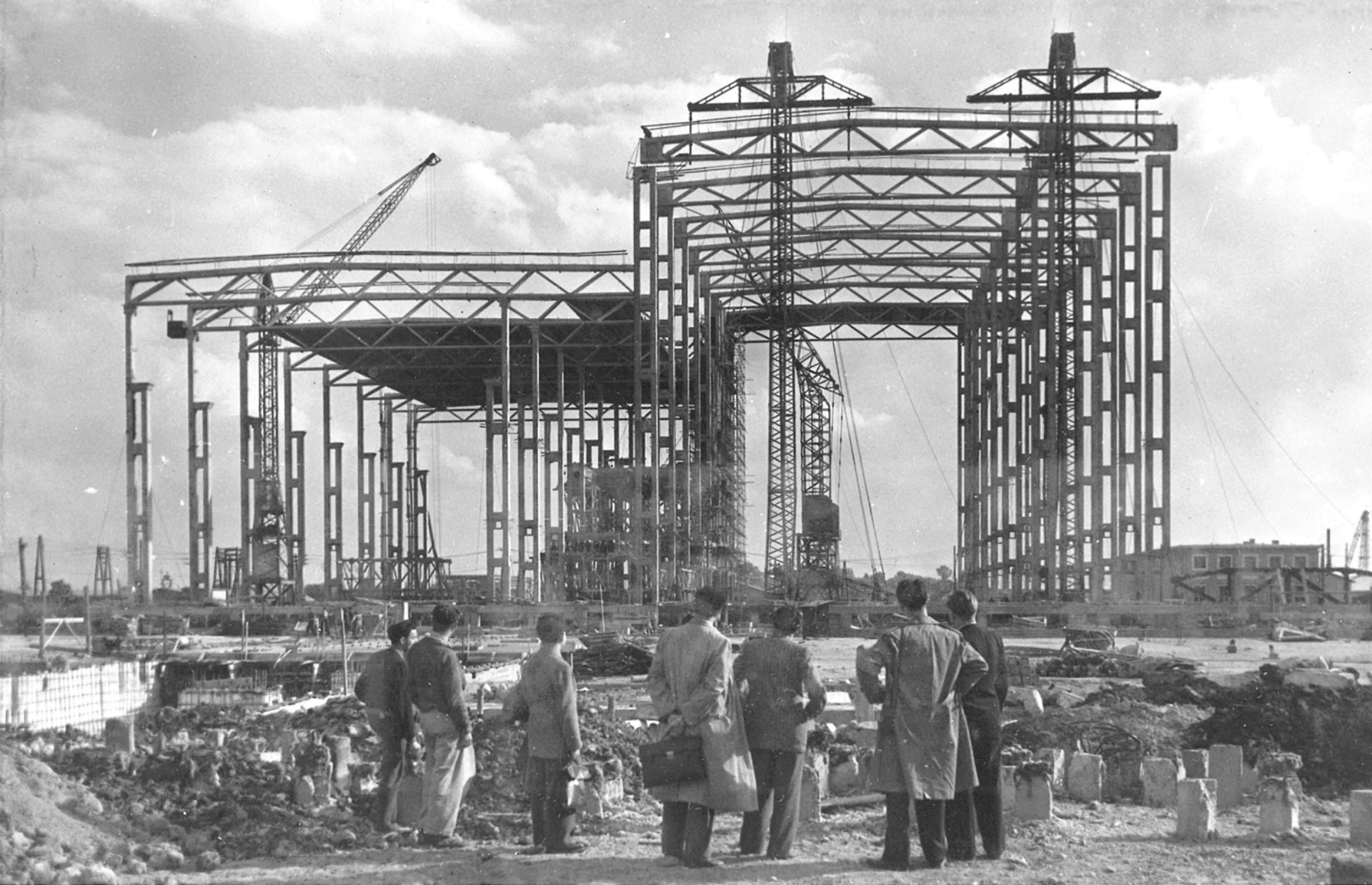
(Berentei) Borsodi Hőerőmű, 1955 , IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Tiszapalkonyai Hőerőmű, Főtartó emelése, 1953, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Tiszapalkonyai Hőerőmű, Főtartó emelése, 1953, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

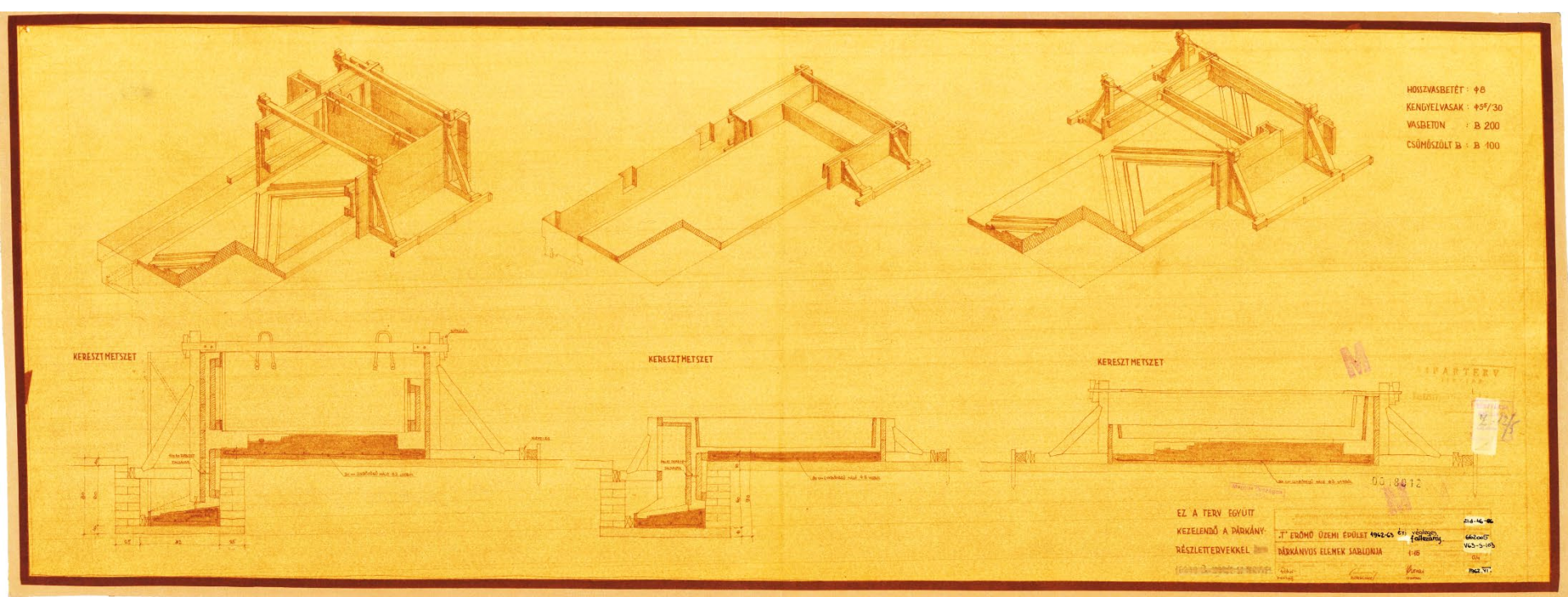
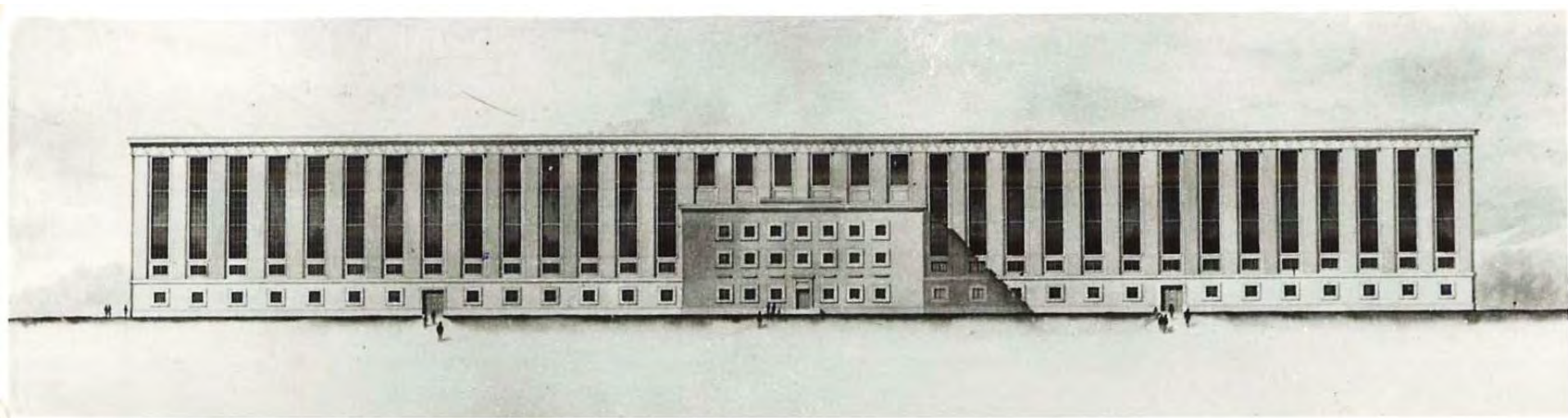
Tiszapalkonyai Hőerőmű, Főtartó emelése, *művezetés*, 1953, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Tiszapalkonyai Hőerőmű, 1954, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Tiszapalkonyai Hőerőmű, homlokzatépítés, 1954, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

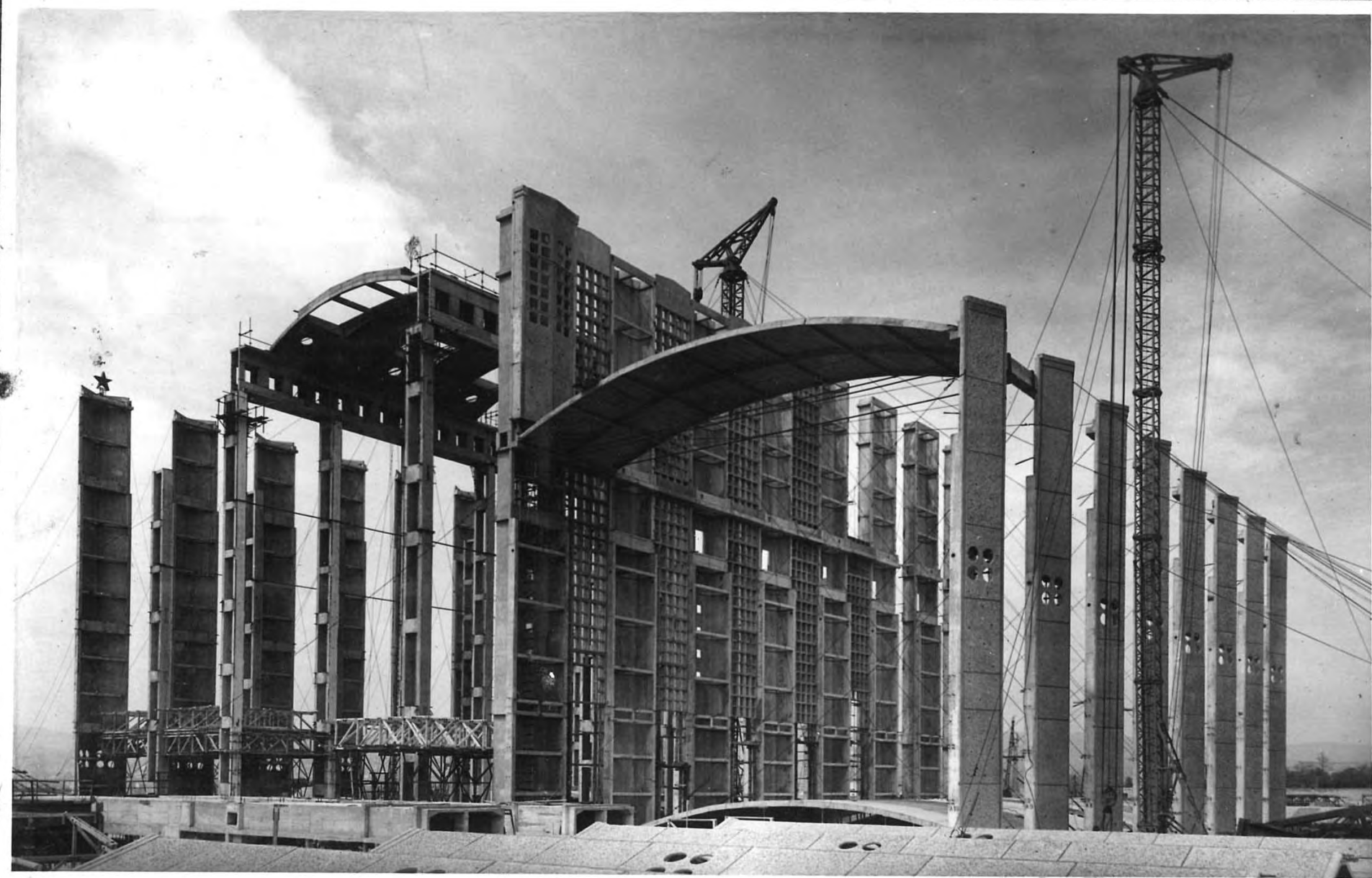
Tiszapalkonyai Hőerőmű, homlokzat terve, (helyszínen) előregyártott homlokzati panel zsaluzatterv
 1954, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly homlokzati elem terve

Pécsújhelyi Hőerőmű, Homlokzat kialakítása, 1958, IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Pécsújhelyi Hőerőmű kazántér, falpillér emelése 1958,
IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Pécsújhelyi Hőerőmű, tetőelem emelése, 1958 IPARTERV, Mátrai Gyula, Pászti Károly

Georgiu Dej (Ganz) Hajógyár
Budapest, XIII. Váci út
Mátrai Gyula 1951.

Dunai Vasmű bejárati épület 1951, Lauber László és Szendrői Jenő

**Nagykunsági Mezőgazdasági Kutató Intézet, 195?,
Karcag, építész? (MEZŐTERV/IPARTERV?)**

**Keszthelyi Burgonyabogár! Kutató Intézet 195?,
építész? (MEZŐTERV/IPARTERV?)**

**Kaposvári Hűtőház, 195?, építész?
(MEZŐTERV/IPARTERV?)**

1046

1049

1052

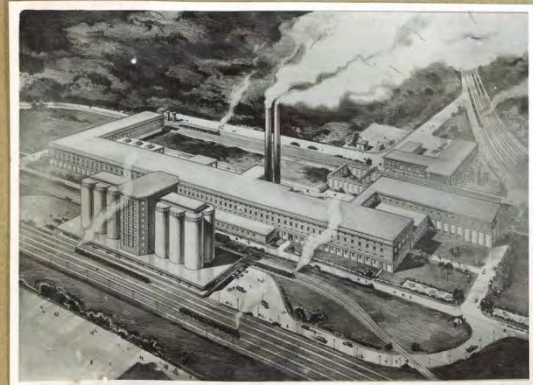
1047

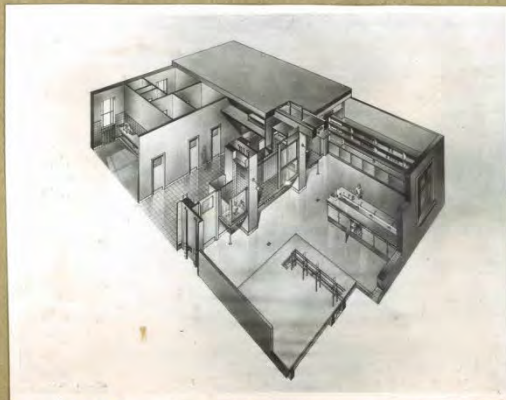
1050

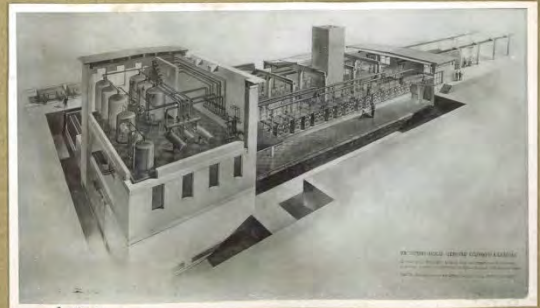
1053

1048

1051

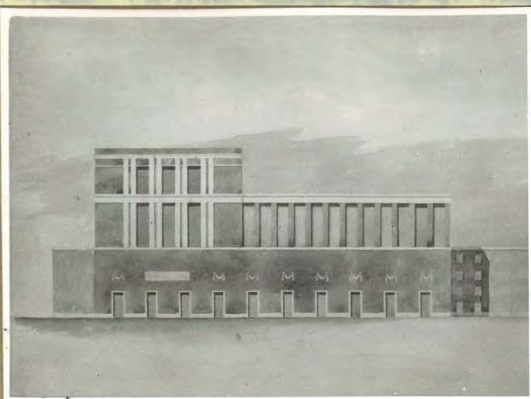

1054

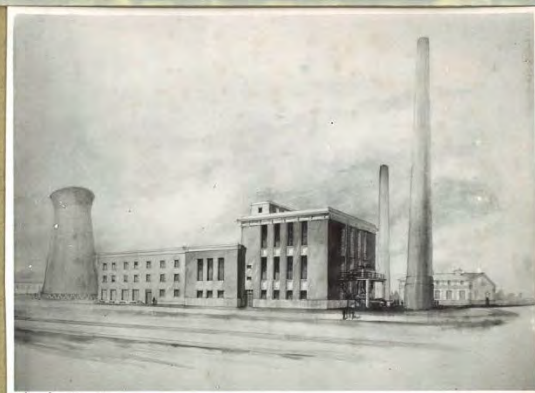
lap a Fotóarchívumból: Debrecen GÖCS, Sztálin Vasmű, DCM, Miskolci Egyetem, Metro Stadion állomás, Tűzoltólaktanyák: Szentendre, Komárom

1105.1106. Diósgyőri mech.műhely
 1106. Vacumtechnika konyha
 1107. Diósd GÜCS szerk.
 1109. Inota aluko ig.ép.
 1110. Sztalin Vasúti ig.ép.
 1111.1112. Dorogi PÉSI gyár
 1113. MAVAG utolsó persp.
 1114. Ganz hajó igazg.ép.

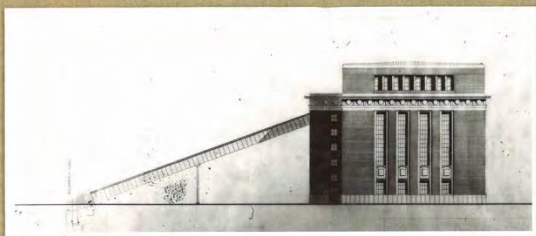
1115.1116. Csepeli Papírgyár Erőmű
 1117.1118. III.Iroda Erőmű
 1119.1120. FO Erőmű
 1121. Dunakeszi Vagongyár Erőmű
 1122-1124 GA irodaépület

1114

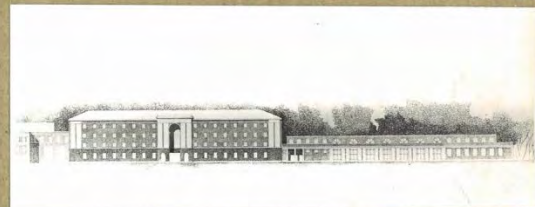
1121

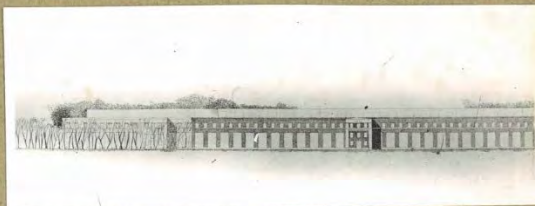
1115

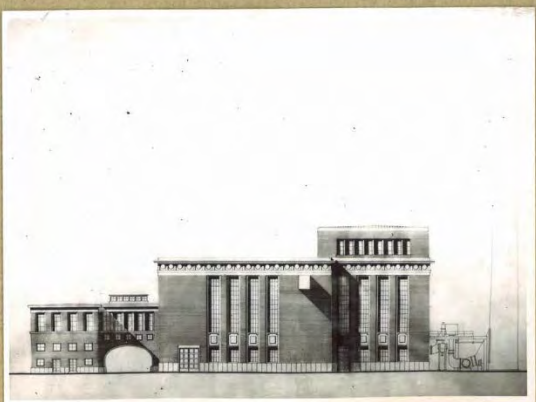
1118

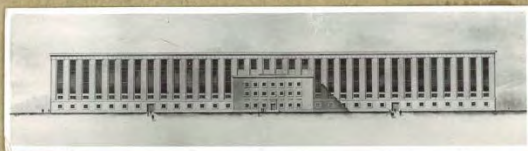
1122

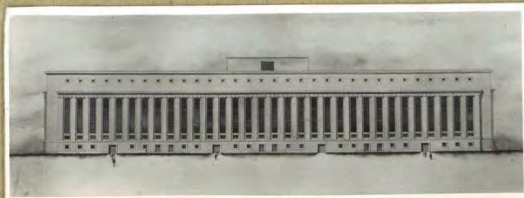
1123

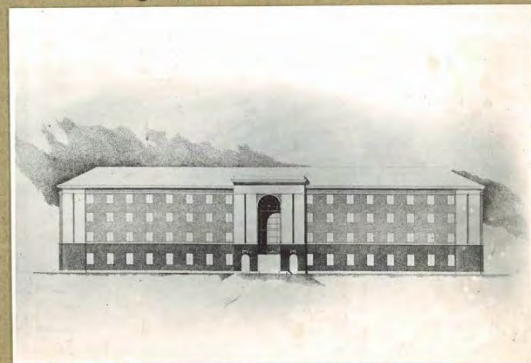
1116

1119

1120

1124

1175

1178

1173

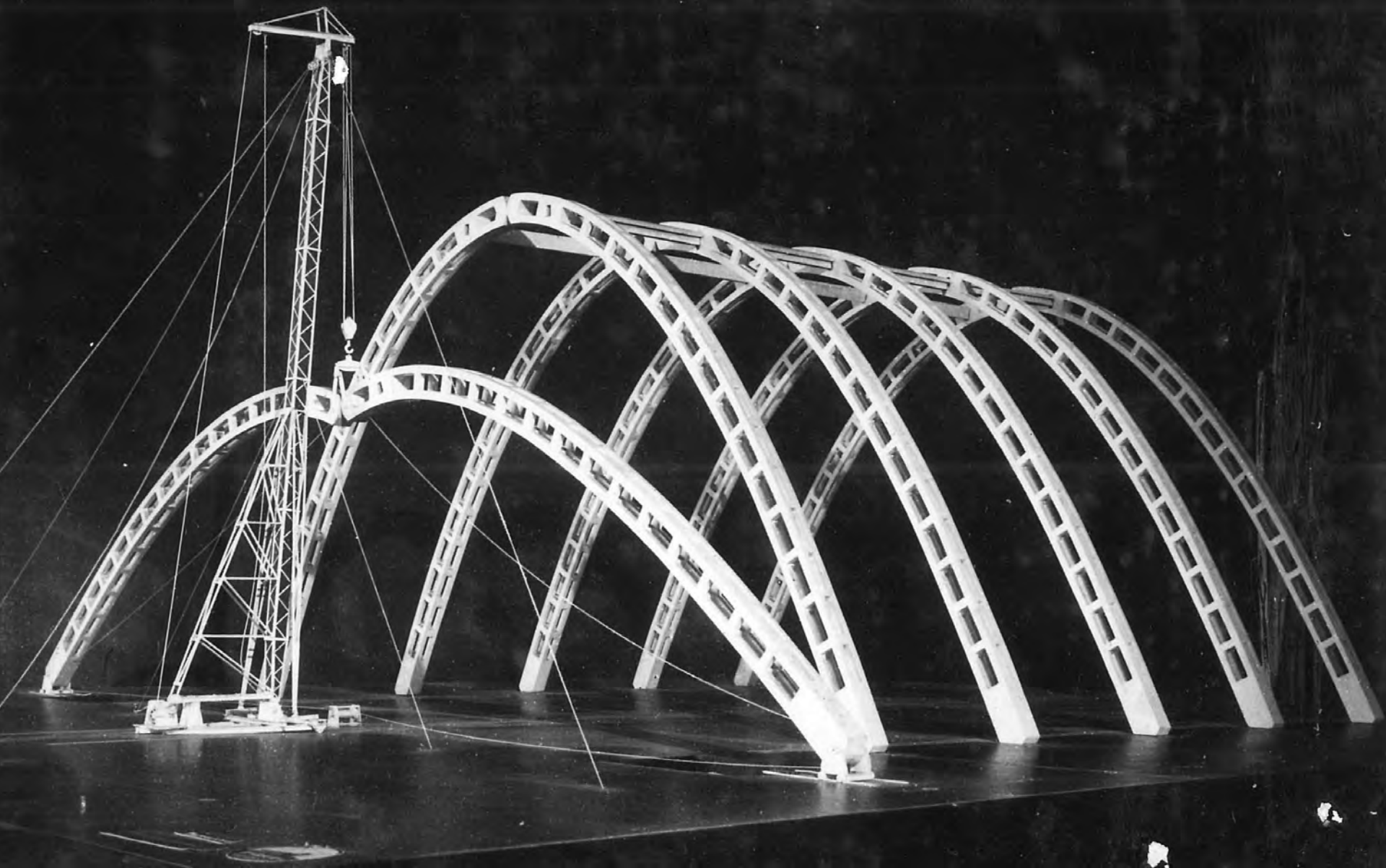
1175.1175.1176. Szentendrei tűzoltó-
laktanya
1174.1177-1180. Komáromi tűzoltó-
laktanya

1176

1179

Kazincbarcika, Mútrágyraktár, 1949-1950, Gnädig Miklós
46,15 m fesztávolság, 23,85 felső magasság, 9,0 m-es keretállás

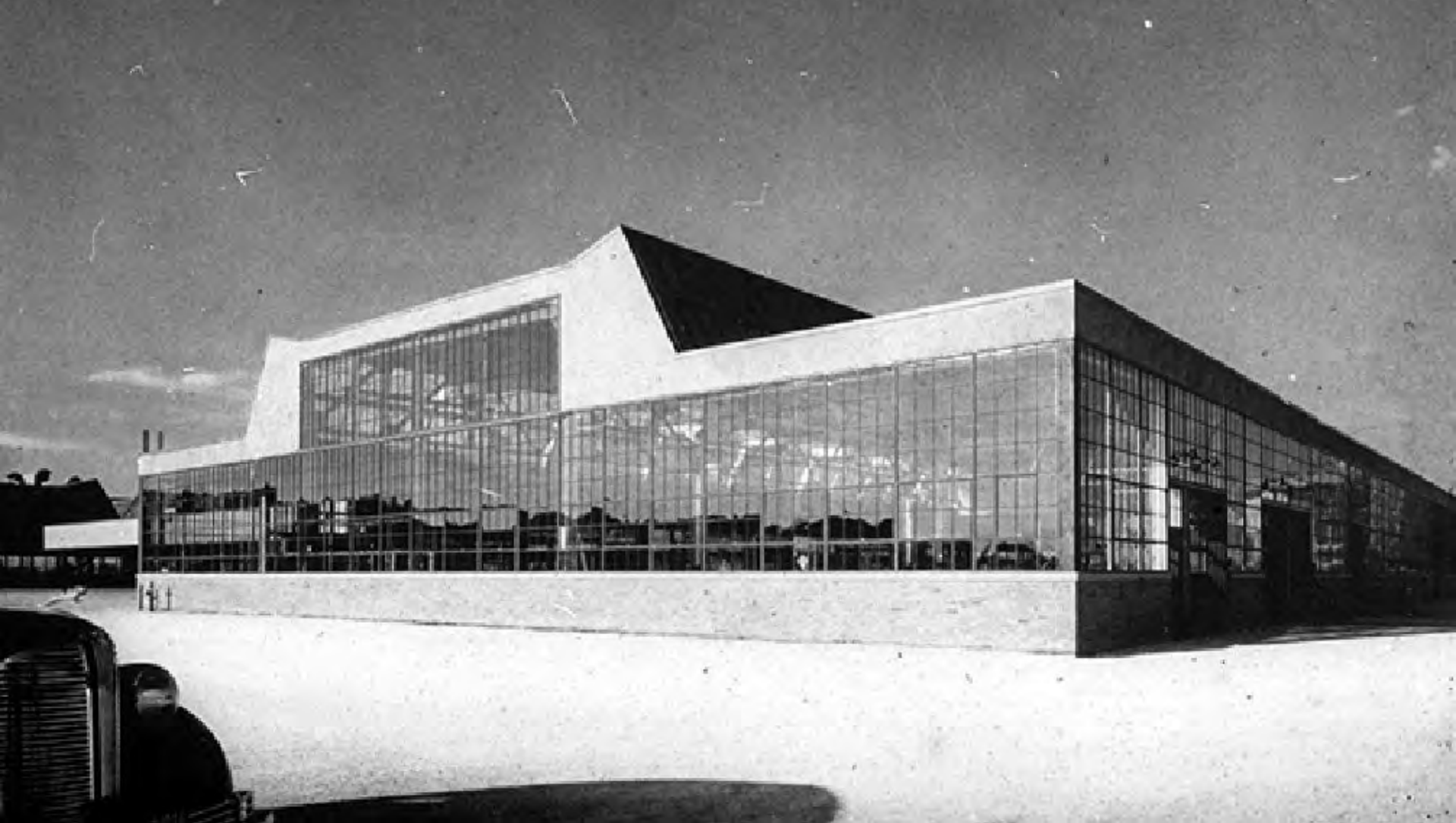
Kazincbarcika, Mútrágyaraktár, 1949-1950, Gnädig Miklós

Kazincbarcika, Műtrágyaraktár, 1949-1952, IPARTERV, Gnädig Miklós

Kazincbarcika, Műtrágyaraktár, 1949-1950, Gnädig Miklós

Ford autógyár, Detroit (USA) 1924 Albert Kahn 1869-1942

1938-ban az Egyesült Államokban, az építészek által tervezett ipari épületek 20%-át a 600 fős Kahn iroda tervezi.

Traktorgyár, Cseljabinszk, Szovjetunió 1930, Albert Kahn 1869-1942

1930 és 1932 között 521 ipari létesítményt tervez a Szovjetunióban, a Kahn iroda Moszkvai Kirendeltsége (25 amerikai mérnökkel, több mint ezer ottani mérnököt betanítva)

XII. Akna, Zeche Zollverein, Essen-Katenberg (Németország), 1928-32 Fritz Schupp és Martin Kremmer,

Nagyvásártelep Budapest, IX. München Aladár , statikus: Obrist Vilmos 1931-33,

© Póvácsi Szabó Ervin Képzőművészeti Alap Budapesti Önkormányzat

Nagyvásártelep Budapest, IX. Münich Aladár , statikus: Obrist Vilmos 1931-33, 42 m fesztáv, 17 m belmagasság, 247 m hosszú, Zeiss-Dywidag utófesztítes technológia.

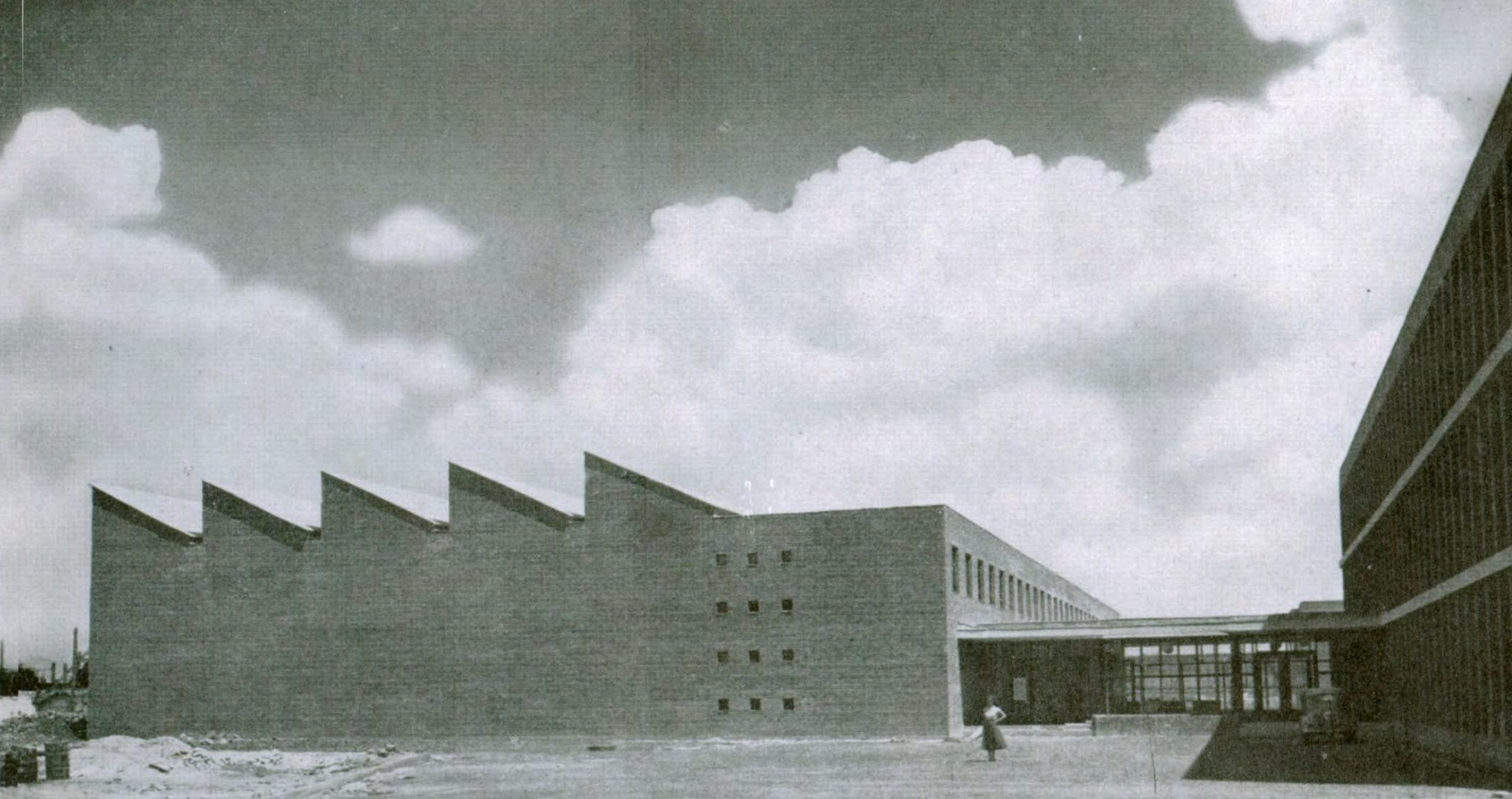
Kelenföldi Buszgarázs Budapest, XI. 1938-41, Menyhárd István (vonórudas vasbeton héj 82 m!) Építész: Padányi-Gulyás Jenő

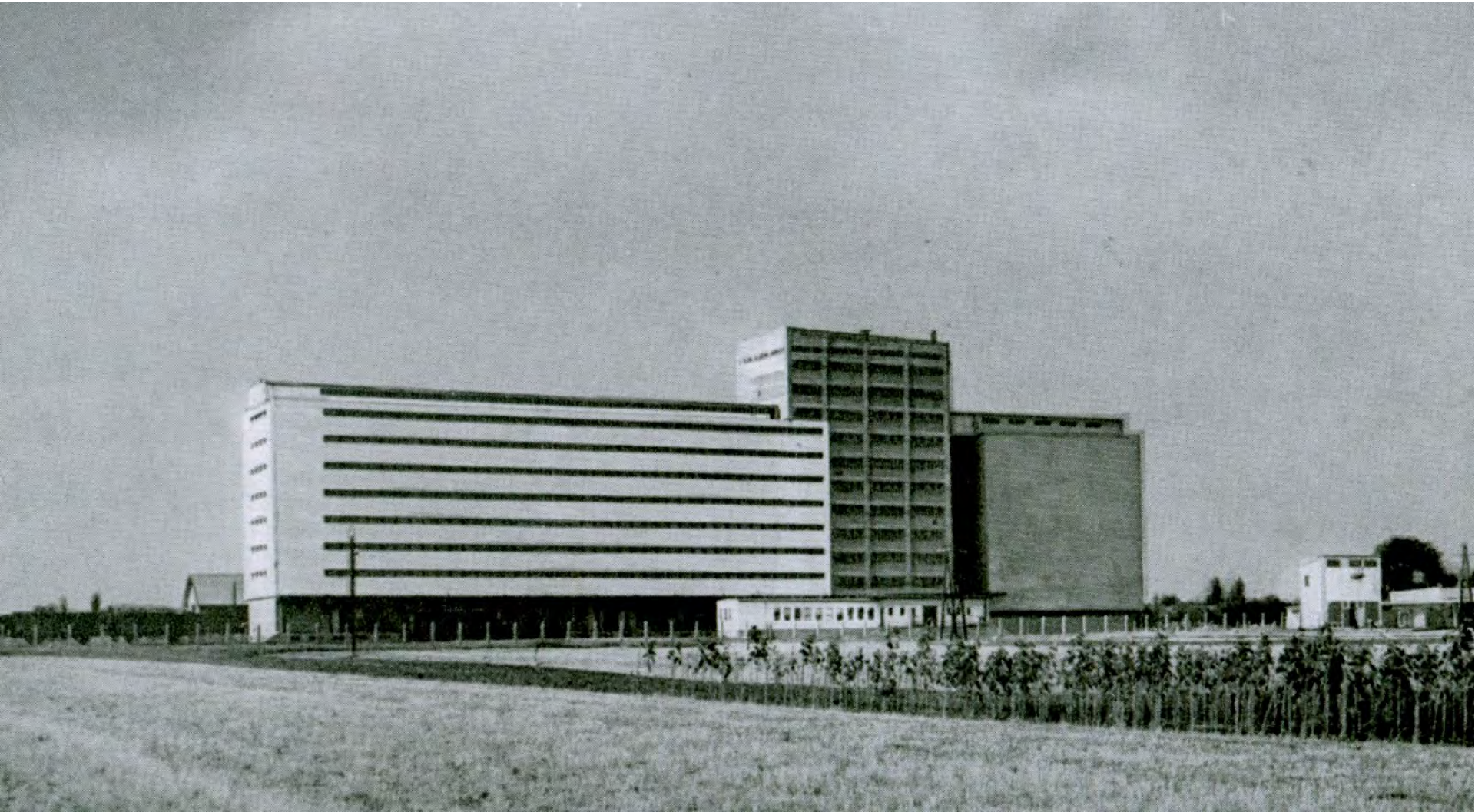
Budaörsi Repülőtér, Birbauer-Borbíró Virgil, 1936-37

Stühmer Csokoládégyár Budapest, IX. Vágóhíd utca Olgyay fivérek 1943

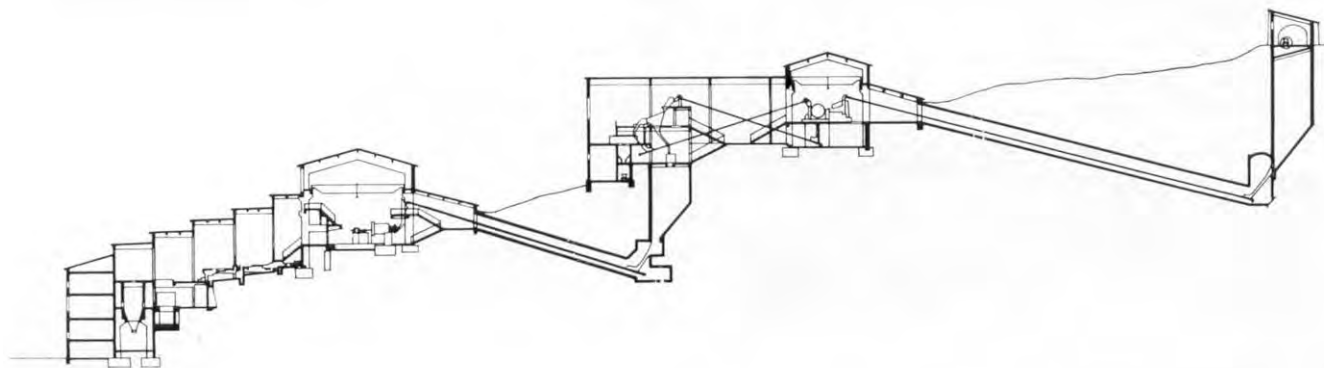
Vasipari Kutatóintézet, Budapest, XI. Fehérvári út 1950 Szendrői Jenő, Lauber László,

Gabonasiló és tárház, Mezőkövesd, 1949, Szabó Árpád

Ércelőkészítő mű Gyöngyösroszi, Skultéthy János

A II. korszak: 1957-1968

1957 után Takács Gyula az igazgató 1979-ig.
Szendrői Jenő főmérnök 1971-ig

A nehézipar mellett egyéb ipari területek: építőipar, építőanyag,

Üzemi előregyártás!

Élelmiszeripar, vegyi- és gyógyszeripar, ...textilipar stb.

Mezőgazdasági feladatok

1956 után budapesti helyreállítások: Nagykörút, Üllői út stb.

Egyedi lakóépületek OTP, Lottóházak

Egyedi Irodaépületek

1957-60 Balaton parti építési feladatok: Balatoni Regionális Terv alapján

Sport és szabadidős létesítmények

„Export” munkák

Kutatások, műszaki publikációk

Jelentős szerepet kapnak az Mesteriskola elő 3 ciklusának hallgatói

AU LENDEMAIN D'UNE TRAGÉDIE QUI A SEMÉ LE MONDE DE RUINES ET DE DEUIL, LES ARCHITECTES DE TOUS PAYS ONT ESTIMÉ QU'IL ÉTAIT PLUS NÉCESSAIRE QUE JAMAIS DE S'UNIR, PAR DESSUS LES FRONTIÈRES POLITIQUES, ADMINISTRATIVES ET ÉCONOMIQUES, POUR LEUR COMMUNES FINES. L'UNION INTERNATIONALE DES ARCHITECTES SE PROPOSE DE CONTRIBUTER EN FAVORISANT EN MULTIPLIANT LES LIBRES CONTACTS ENTRE LES ARCHITECTES, SANS DISTINCTION DE NATIONALITÉ, DE RACE, DE RELIGION, DE FORMATION PROFESSIONNELLE OU DE DOCTRINE ARCHITECTURALE, À CRÉER ENTRE EUX DES RELATIONS DE CAMARADERIE, DE COMPRÉHENSION ET D'ESTIME MUTUELLE, À LEUR PERMETTRE DE CONFRONTER LEURS IDÉES ET CONCEPTIONS, DE PROFITER DE LEURS EXPÉRIENCES,

PRIX AUGUSTE PERRET 1961

DE LEUR MEILLEUR CONCOURS DE RECHERCHE DE MEILLEURES SOLUTIONS. ILS SERONT AINSI EN MESURE D'AMÉLIORER PLUS EFFICACEMENT LA SITUATION DES CONDITIONS DE VIE DES HOMMES, PAR LA RECONSTRUCTION DES VILLES ET VILLAGES DÉVASTÉS, LA SUPPRESSION DES TAUDS, L'ÉQUIPEMENT DES RÉGIONS LES MOINS DÉVELOPPÉES, L'ÉLEVATION DES STANDARDS D'HABITATION, EN APPORTANT LEUR CONCOURS À UNE MEILLEURE COMPRÉHENSION DES HOMMES ET DES PEUPLES, EN SEFFORÇANT DE SATISFAIRE TOUJOURS D'AVANTAGE LEURS ASPIRATIONS DE BIEN-ÊTRE MATÉRIEL ET SPIRITUEL. ILS SE PROPOSENT EN COLLABORATION AVEC D'AUTRES ORGANISATIONS INTERNATIONALES PROFESSIONNELLES ET CULTURELLES, DE CONTRIBUER AU PROGRÈS DE LA SOCIÉTÉ HUMAINE ET À L'AFFERMISSEMENT DE LA PAIX.

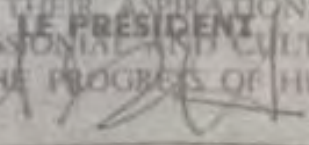
MENTION D'HONNEUR

IN THE WAKE OF TRAGEDY WHICH HAS DEVASTATED CITIES AND VILLAGES THROUGHOUT THE WORLD, THE ARCHITECTS OF ALL COUNTRIES HAVE DEEMED IT MORE NECESSARY THAN EVER TO UNITE TO DO SO AS A COMMON EFFORT. THE INTERNATIONAL UNION OF ARCHITECTS HAS AS ITS PURPOSE AND INTENT THE CREATION AMONG THEM OF RELATIONS OF FRIENDSHIP, OF UNDERSTANDING AND MUTUAL ESTEEM TO ENABLE THEM TO EXCHANGE THEIR IDEAS AND CONCEPTS TO PROFIT BY THEIR MUTUAL EXPERIENCE, TO BROADEN THEIR KNOWLEDGE, TO ENRICH EACH OTHER BY THEIR MUTUAL DIFFERENCES. THEY SHALL THEREBY BE IN A POSITION TO PARTAKE MORE EFFECTIVELY IN THE AMELIORATION OF MAN'S CONDITIONS OF LIFE, BY THE RECONSTRUCTION OF DEVASTATED CITIES AND VILLAGES, BY THE ELIMINATION OF SLUMS, BY THE EQUIPPING OF THE LEAST DEVELOPED REGIONS, THE RAISING OF HOUSING STANDARDS, DOING SO BY MAKING THEIR CONTRIBUTION TO A BETTER UNDERSTANDING OF MEN AND PEOPLES, BY ATTEMPTING AND STRIVING TO SATISFY MORE AND MORE THEIR ASPIRATIONS FOR MATERIAL AND VIRTUAL WELL-BEING: IN COLLABORATION WITH OTHER PROFESSIONAL AND CULTURAL INTERNATIONAL ORGANIZATIONS, THEY HAVE RESOLVED TO CONTRIBUTE TO THE PROGRESS OF HUMAN SOCIETY AND THE STRENGTHENING OF PEACE.

BUREAU D'ÉTUDES DES BATIMENTS INDUSTRIELS ET AGRICOLES DE HONGRIE

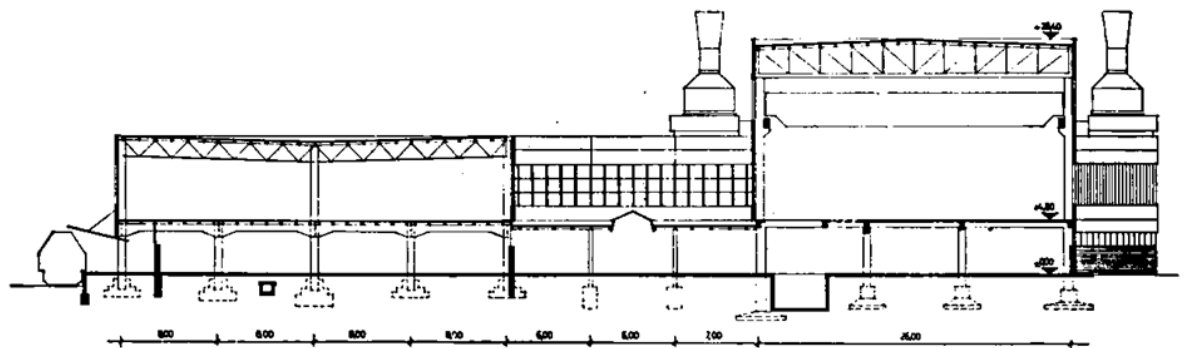
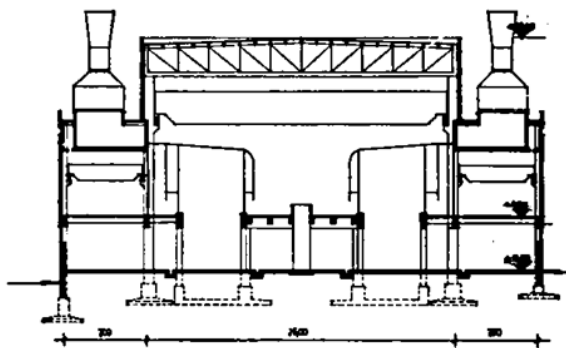
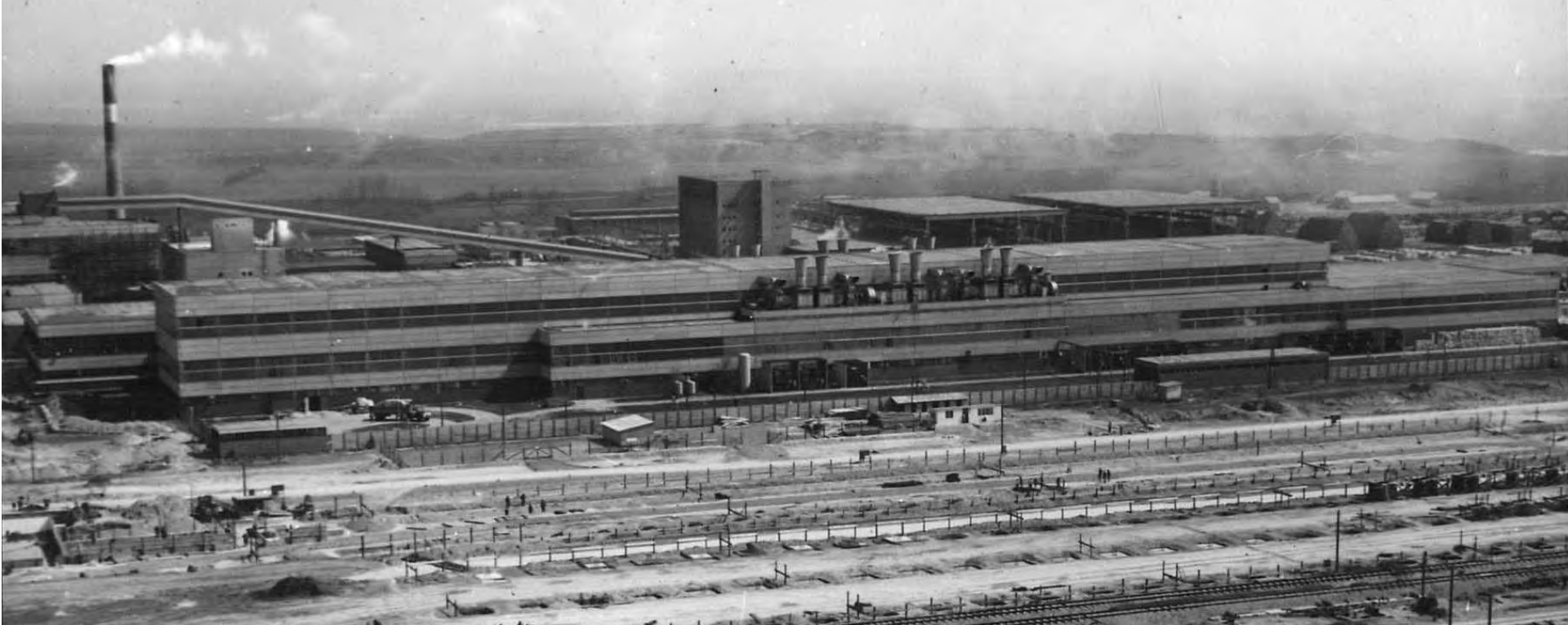
IPARTERV a poursuivi depuis douze ans avec un succès remarquable, l'étude méthodique des techniques de la préfabrication lourde et de l'industrialisation à grande échelle, applicables à des programmes d'équipement industriel et agricole. A ainsi ouvert des voies nouvelles pour la recherche de l'économie et de la rationalisation de la construction sans pour autant perdre de vue la qualité architecturale qui doit en être le corollaire inévitable.

LE JURY : E. BEAUDOUIN, M. MAJOR, A. PERSITZ, J. RICHARDS, A. ROTH, P. VAGO, B. ZEVI

LE PRÉSIDENT

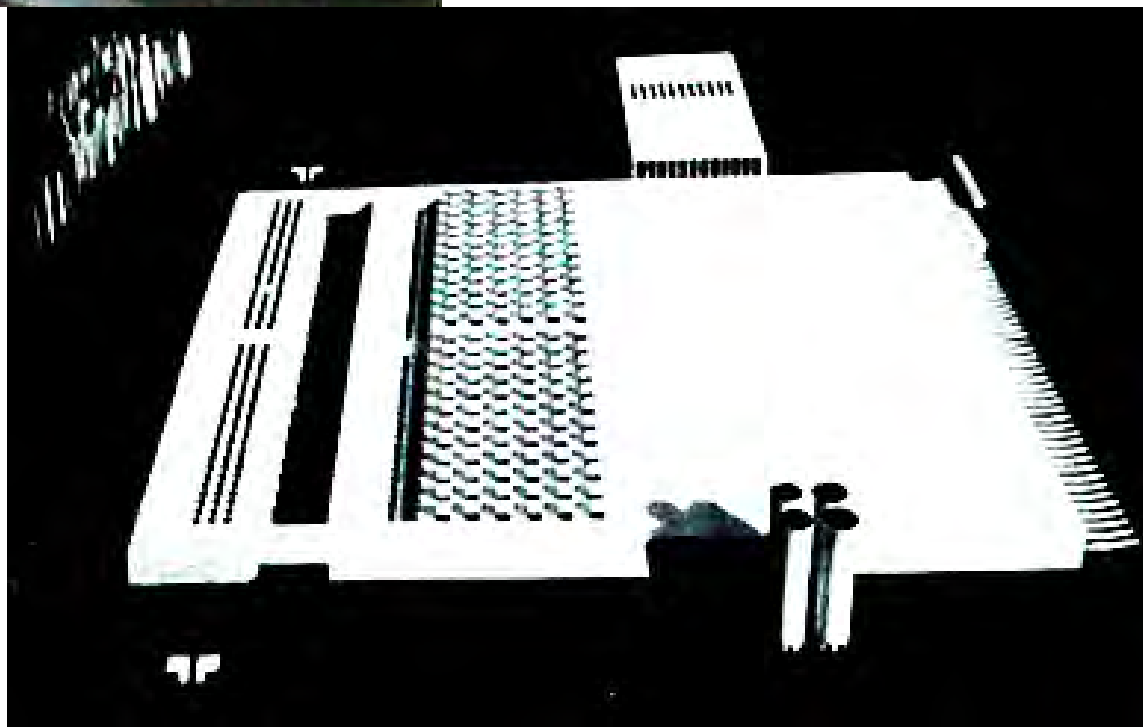
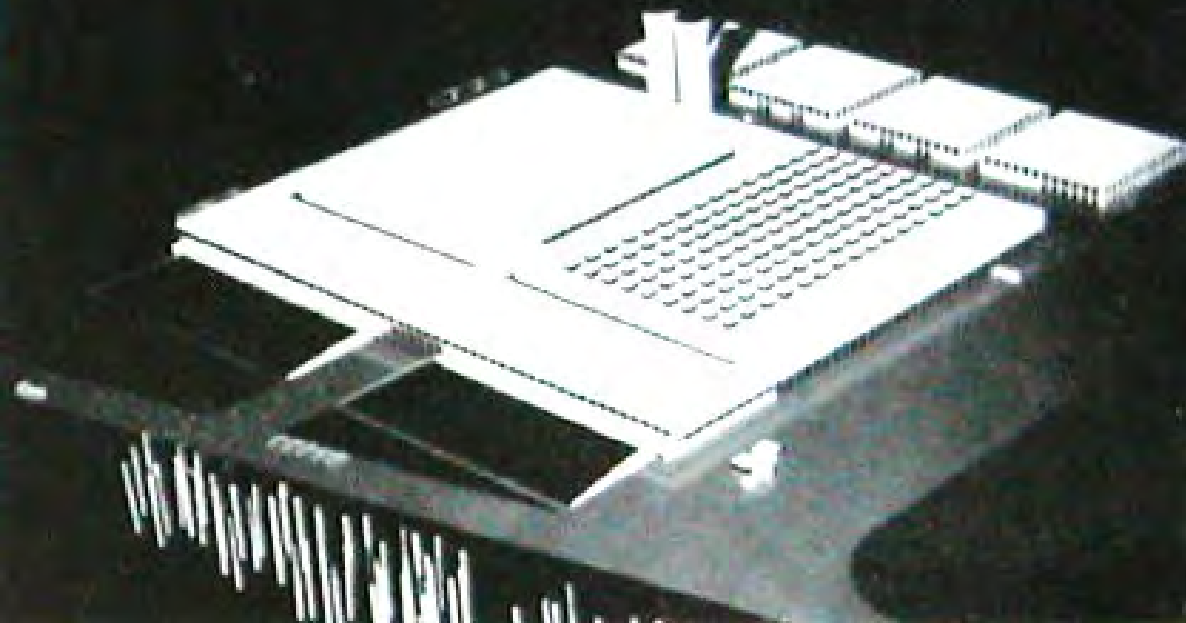

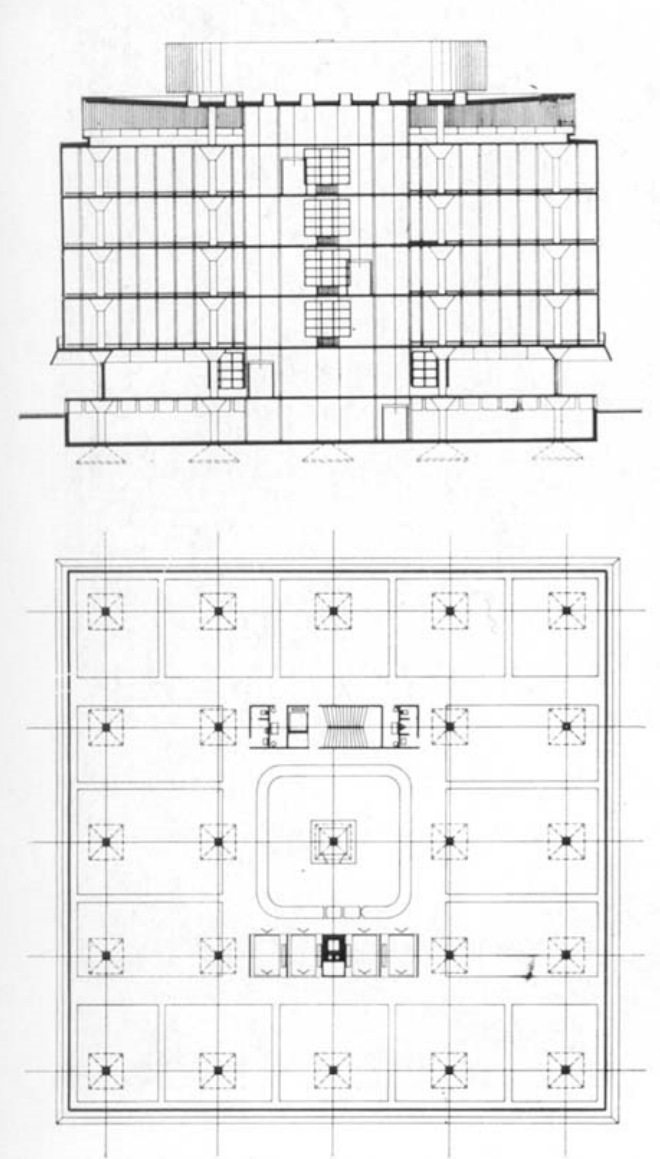
9x9 m-es típus vázszerkezet 1965, Bajnay László és Gnädig Miklós

Papírgyár, Dunaújváros Rácz György, 1964

4.000 vagonos Konzervgyár, Dunakeszi
1965. Földesi Lajos

Fűszért raktár, Budapest, IV. Virág Csaba, 1967

Lottóház, Budapest VIII. József krt. 86, 1961. Csics Miklós

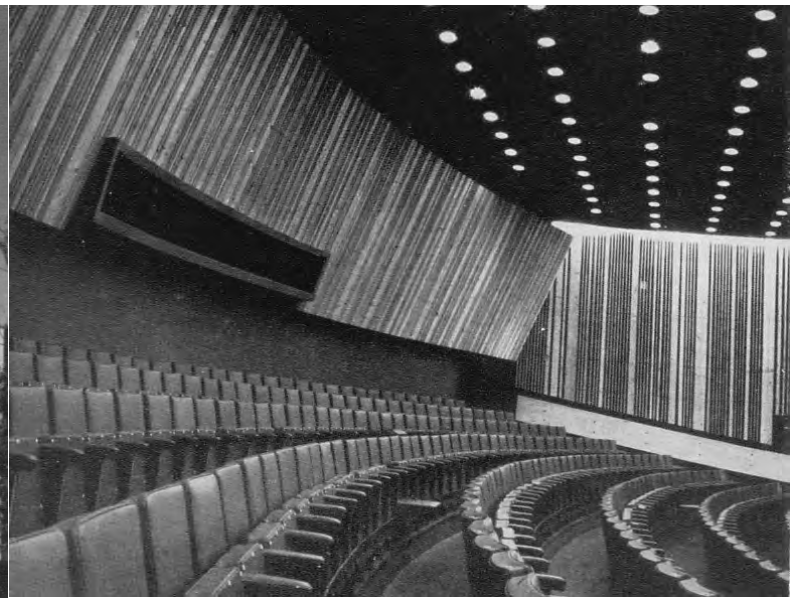

527. sz. Lakóház, Óbuda Kísérleti lakótelep, Budapest III. Bécsi út, 1958-60 Mináry Olga

Garzonház, Óbudai Kísérleti lakótelep, Budapest III. Rimanóczy Jenő 1963

Lakóház Budapest V. Széchenyi rakpart 6. 1958-1961
Molnár Péter (Mülbacher Istvánnal)

Kőbánya Mozi Budapest X. Pataki István tér, 1964
Molnár Péter (Mülbacher Istvánnal)

OTP Lakóház Budapest XI. Fehérvári út/Eszék u. 1960.
Gulyás Zoltán

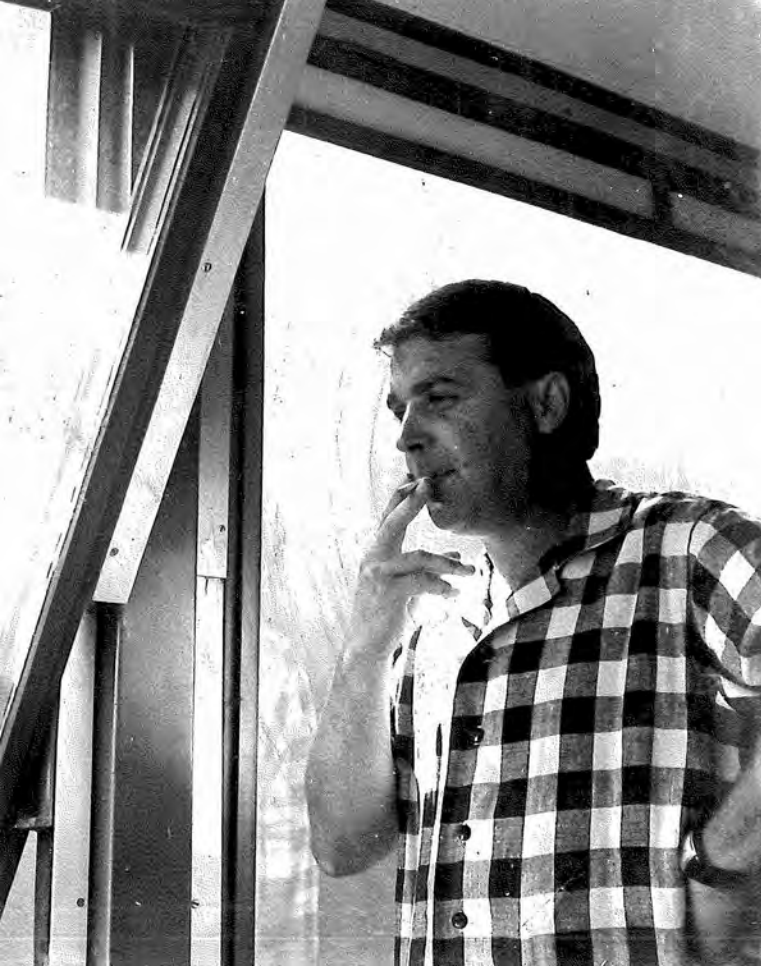
OTP Lakóház Budapest VII., Madách út. 1961. Gulyás Zoltán

Lakóház, Bp.V. József nádor tér 8. 1966. Földesi Lajos

Lakóház, Bp.XI. Fehérvári út. 1962. Földesi Lajos

Chemolimpex székház, Budapest V. Deák Ferenc utca IPARTERV, Gulyás Zoltán, 1960-63

6612/a

Beloianisz Híradástechnikai Gyár, BHG, Budapest, XI. Fehérvári út, 1964, Arnóth Lajos és Szendrői Jenő

VERTESZ irodaház Budapest, XI. Fehérvári-út 108-112. Rimanóczy Jenő 1963

Tátika étterem, Badacsony, 1964, Callmayer Ferenc

Strand öltöző-büfé, Siófok, 1961, Polonyi Károly

Vénusz Hotel, Siófok, 1961, Földesi Lajos

Balaton Regionális Terv 1957 (Farkas Tibor)

A III. korszak: 1968-1991

1968 új gazdaságirányítási rendszer (Új Gazdasági mechanizmus)

1973 I. olajválság

1971-től Szendrői Jenő a

BME Ipari és Mezőgazdasági Épülettervezés Tanszékét vezeti

1976 átalakítás: A, B, C iroda + a speciális területek 10, 11, 12, 13 osztályai

1976-1987 között Fülöp Imre az igazgató

Bajnay László az építész főmérnök

1982 VGM-k megjelenése

1985-től Vállalati Tanács vezeti a vállalatot

1987 Szittyá Béla igazgató

1986 január 1. az A Iroda kiválása, a MATERV megalakulása

1990 kiköltözés az Anna Házba (Türr István u.)

1991 Borostyánkői Mátyás vezetésével kétlépcsős privatizáció > IPARTERV Zrt.

A III. korszak: 1968-1991

Az „ipari” profil fellazulása

A kisvállalkozások, szövetkezetek megjelenése, felvirágzása

Az állami beruházások hullámzó mennyisége

Kapcsolatrendszerek működtetése

Versenyhátrány?

Vegyes feladatok

Erőltetett iparosítás, a sokrétű feladatokhoz hiányzó ipari háttér, minőségi romlás

Új technológiák megjelenése: könnyűszerkezetes program

nagypanelek (T, TT) CONDER, Fillod

Mesteriskola újraindítása 1970

Az I. ciklus 1970-72:

Borostyánkői Mátyás, Gilyén Ince, Hönich Henrik, Janáky István, Lázár Antal, Novák Miklós, Papp Zoltán, Patonai Dénes, Reimholz Péter, Sylvester Ádám, Ungár Péter, Vajai Tamás

A funkcionalista építészet elbizonytalanodása

Útkeresések strukturalista alapokon a harmadik generáció tagjaival

Janáky István, Magyar Péter, Reimholz Péter, Sylvester Ádám, Petróczy Gábor

1980-as évek a posztmodern rombolása

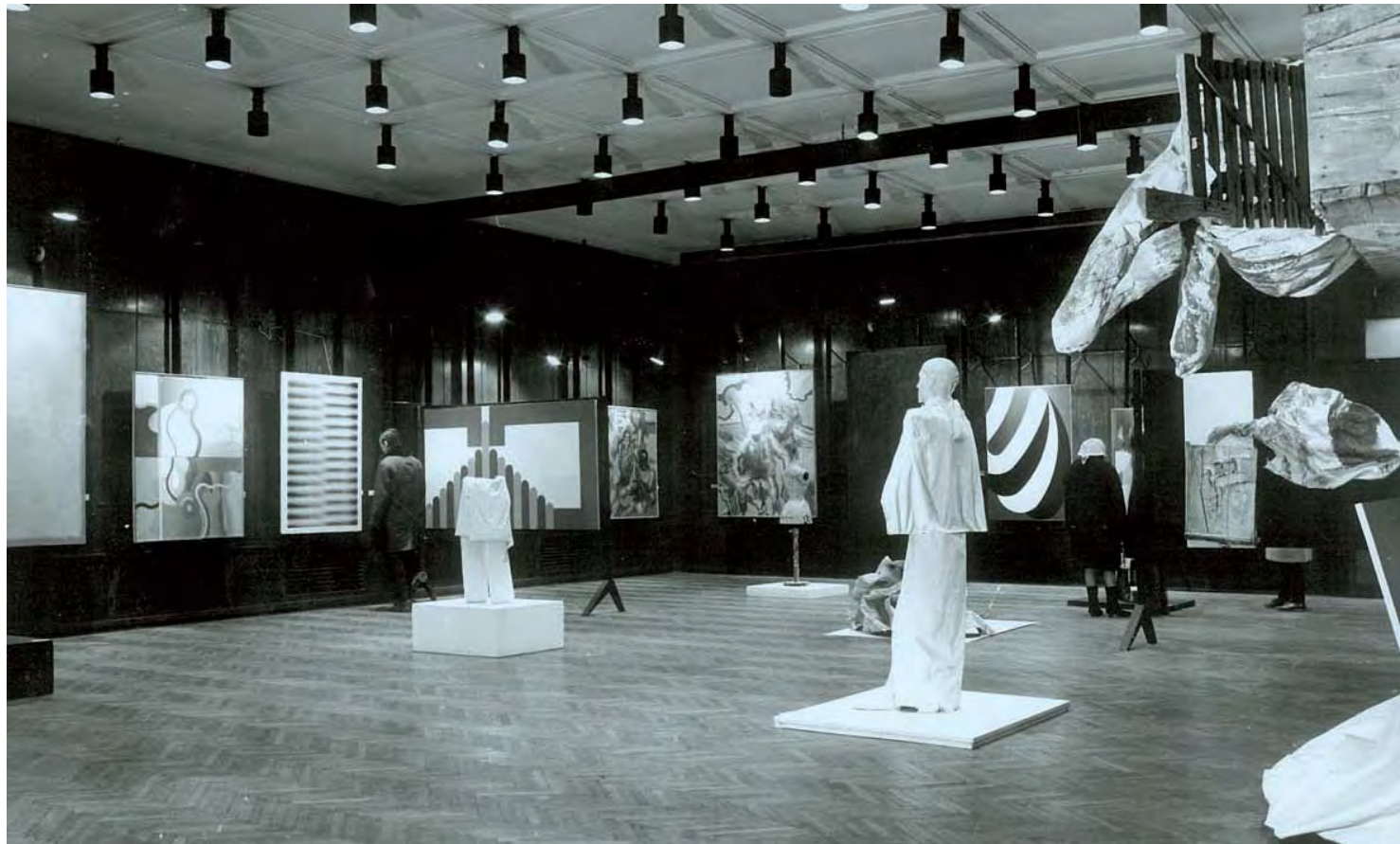
A III. korszak: 1968-1991

IPARTERV-csoport neoavantgard képzőművészek kiállításai

Sinkovits Péter művészettörténész rendezi

I. 1968 december 12., II. 1969 október 24.

Bak Imre, Frey Krisztián, Baranyai András, Hencze Tamás, Jovánovics György
Keserü Ilona, Konkoly Gyula, Lakner László, Major János, Nádler István, Méhes László
Siskov Lumill, Tót Endre, Szentjóbby Tamás, Erdély Miklós, Pálfalusi Attila

Inotai Gázturbinás Csúcserőmű 1976 Bajnay László

SZÁMKI-INFELOR (ma Szerencsejáték Zrt) Számítóközpont
Budapest, I. Csalogány u. 1976 Bajnay László, Borostyánkői Mátyás

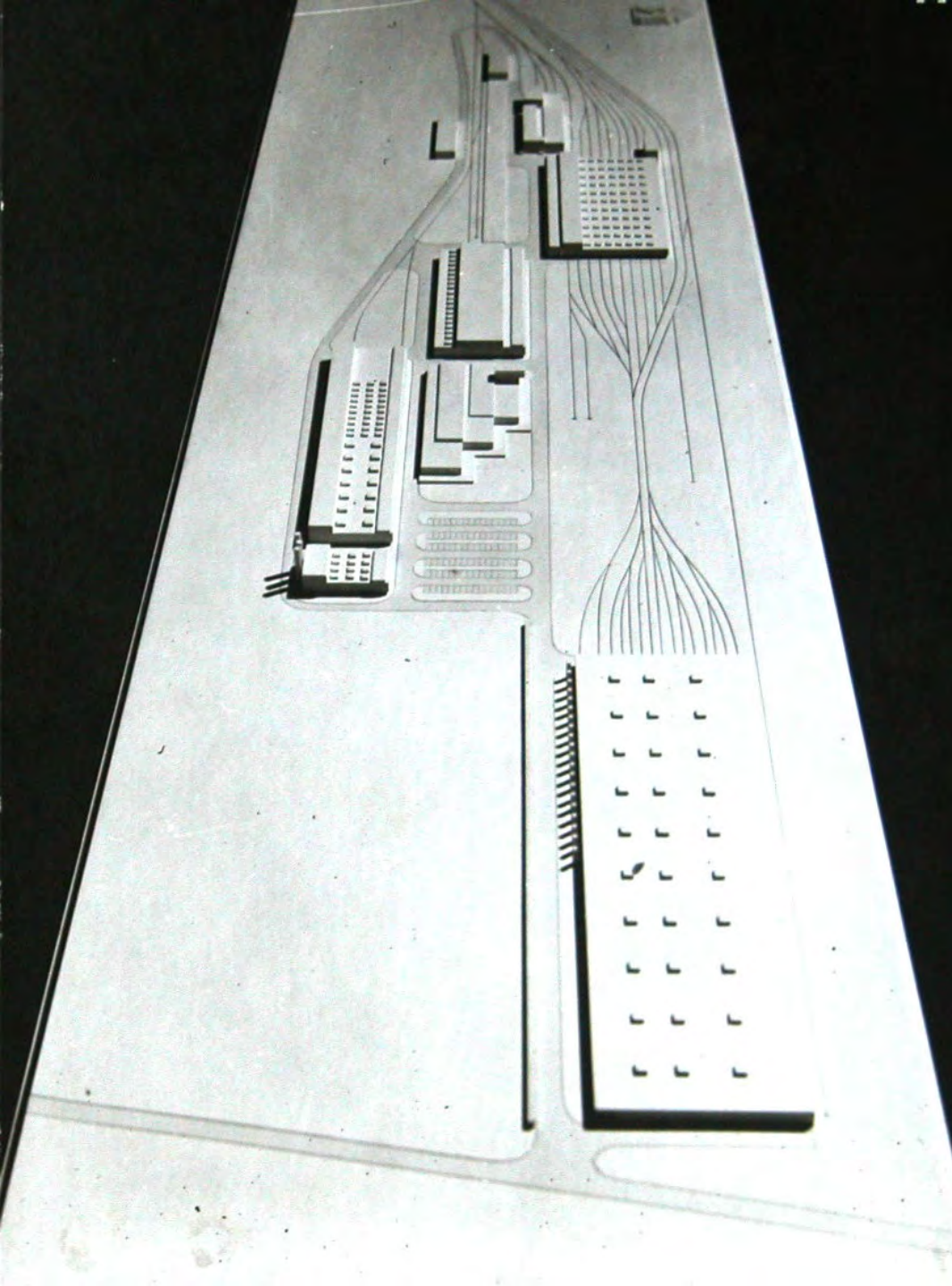

TVK Műanyagfeldolgozó üzem, Tiszaújváros (Leninváros) 1974 Borostyánkői Mátyás

Radelkis Szövetkezet Székháza és üzeme, Budapest, III. Bécsi út, 1973, Csíkvári Antal

3. METRO Járműtelep Budapest X. Kőér út 1982,
Földesi Lajos

Lakóház. Bp. I., Tárnok u. 13. Gulyás Zoltán (építész munkatárs: Reimholz Péter) (1973–74)

MEDICOR Központ, Budapest XIII. Visegrádi utca, 1972-73 Gulyás Zoltán, munkatárs: Reimholz Péter

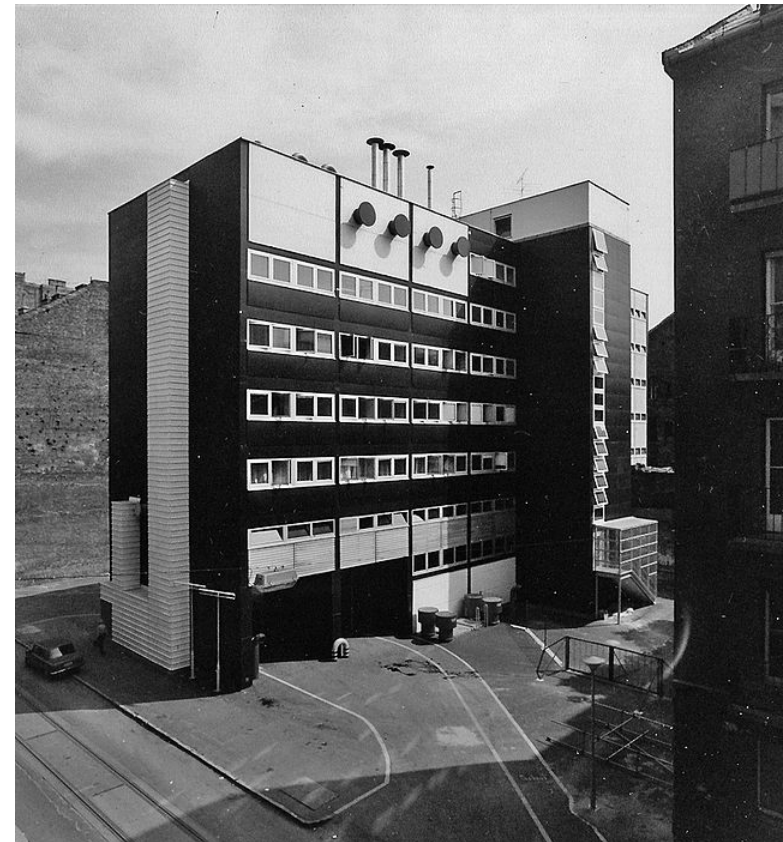

DOMUS Áruház, Budapest XIII. Róbert Károly krt. 1974, IPARTERV, Lázár Antal, Reimholz Péter

SZKFI (NAKI) Kutatólaboratóriumok, Százhalombatta, 1970-1979,
Janáky István

XIII. ker.
IKV Üzemház
Budapest
XIII. Frangepán u.
1975. Janáky
István

MGM Irodaház Budapest XIII. Kresz Géza u. 1981. Janáky István

Az első CONDER csarnok SKÜ Salgótarján, 1979, László Zoltán és Nagy Zoltán

Nyomda- és Textilipari Szakmunkásképző Intézet, Budapest, XV. Újpalotai lakótelep, 1976, Kévés György

Budapesti Szeméttégetőmű (HUHA)
Budapest XV. 1981, Lázár Antal

ARÉV Sportcsarnok, Székesfehérvár, 1978, Molnár Péter és Ivits Iván

Atomerőmű 1-2 Blokk, Paks, 1969-87, Szittyá Béla, Böröcsök László

Ma:

1991-óta eltelt 23 év!

a feladatok és a közeg is jelentősen megváltoztak

A személyi és tárgyi folyamatosság megszakadt

Lezárt történet, egyre inkább halványuló
(szépülő, vagy keserű emlékek)

Fogynak az épületek: funkciók megszűnte, gazdasági környezet megváltozása miatt, fenntarthatósági és szerkezeti gondok jelentkeznek

Maradnak a dokumentumok

Iratok a levéltárban az (Országos levéltárban)

Tervek a levéltárban a (Országos Levéltárban és a Lechner Lajos Tudásközpontban)

Fotók, szakmai anyagok, segédletek, Ipari Építészeti Szemle példányai, a szakmai könyvtár maradéka **a (Modern) (Ipari) Építészetért Alapítvány birtokában**

Hagyatékok, családi archívumok lappanganak

Kazincbarcika, Műtrágyaraktár, IPARTERV, 1949-50, Gnädig Miklós
A zürichi ETH oktatóival, 2013.

(Polónyi István)

- 3 _ EDITORIAL
- 11 _ EINFÜHRUNG IN KONSTRUKTIONSRIRRTÜMER VON STEFAN POLÓNYI
- 15 _ KONSTRUKTIONSRIRRTÜMER, STEFAN POLÓNYI
- 33 _ KIRCHE IN BARANZATE, ANGELO MANGIAROTTI UND BRUNO MORASSUTTI
- 51 _ KIRCHE IN BARANZATE, ALDO FAVINI
- 63 _ LAGERHALLE IN MESTRE, ANGELO MANGIAROTTI UND ALDO FAVINI
- 75 _ EISENWARENLAGER IN PADUA, A. MANGIAROTTI, B. MORASSUTTI UND A. FAVINI
- 87 _ ZUR GESCHICHTE DES IPARTERV, PÉTER HABA
- 91 _ ZUR GESCHICHTE DER KRAFTWERKE IN UNGARN, JÁNOS DOBAI
- 103 _ WEICHENFABRIK IN GYÖNGYÖS, IPARTERV, GY. MÁTRAI, K. PÁSZTI, B. FEKETE
- 115 _ IKARUSWERKE IN BUDAPEST, IPARTERV, GYULA MÁTRAI, KÁROLY PÁSZTI
- 127 _ KUNSTDÜNGER-LAGERHALLE IN KAZINCBARZIKA, IPARTERV, MIKLÓS GNÁDIG
- 141 _ SYSTEMDENKEN

Az IPARTERV működésének 40 éve megkerülhetetlen része a magyarországi építész- és mérnökszakma történetének.

Vonatkozási pont, hivatkozási alap.

A józan, racionális szemlélet, mely a vállalat működését jellemezte generációkon át, minden változás átalakulás ellenére, máig hat.

Kossuth díjasok az IPARTERV munkatársai között

és azok akik az IPARTERVBEN kezdték pályájukat (időrendben 1950-2009)

Mátrai Gyula, Gnädig Miklós, Lux László, Mátrai Gyula, dr. Szendrői Jenő, Kévés György, Dévényi Sándor, Reimholz Péter, Lázár Antal, Rajk László

Ybl díjas építészek az IPARTERV-ben

és azok akik az IPARTERVBEN kezdték pályájukat (időrendben 1954-2009) = **90 fő**

Juhász Jenő, Szabó Árpád, Scultéty János, dr. Szendrői Jenő, Callmayer Ferenc, Rácz György, Bajnay László, Csaba László, Pál Balázs, Farkas Ipoly, dr. Menyhárt István, Semsey Lajos, Polonyi Károly, Resatkó Endre, Gulyás Zoltán, Wágner László, Emődy Attila, Földesi Lajos, Arnóth Lajos, Mináry Olga, Mühlbacher István, Molnár Péter, Csics Miklós, Szekeres József, Bíró Márton, Cs. Juhász Sára, Rimanóczy Jenő, Balázs György, Mészöly András, Virág Csaba, Elekes Keve István, Farkas Ipoly, Nagy József, Tokár György, Bőjthe Tamás, Földesi Lajos, Fülöp Imre, Almstaier Ottó, Csíkvári Antal, Kévés György, Springer Antal, Virág Csaba, Mészáros Géza, Szekeres József, Bőjthe Tamás, Lázár Antal, Plesz Antal, Reimholcz Péter, Rácz Endre, Szabó Árpád, Nagy Bence, Ungár Péter, Demény Tamás, Pál Balázs, Dobó János, Kapy Jenő, Vajai Tamás, Patonai Dénes, Denkné Szentai Judit, Sylvester Ádám, Vonnák János, Kóris János, Molnár Péter, Jánossy Péter, Wagner Péter, Benczúr László, Dobai János, Janáky István, Német András, Hajnal Zsolt, Wéber József, König Tamás, Puhl Antal, Reimholz Péter, Vincze László, Mátrai Péter, Kapitány József, Major György, Dévényi Tamás, Pazár Béla, Szász László, Nagy Bálint, Déry Attila, Winkler Barnabás
Árkay Bertalan, Dávid Károly, Gerlóczy Gedeon, Kiss Ferenc, Lauber László, Medgyaszay István

Köszönöm a figyelmet!

Dobai János DLA

A (Modern) (Ipari) Építészetért Alapítvány alapítója

+ 36 20 414 3922

www.miea.hu